

Motion till riksdagen 2005/06:Sf242

av **Else-Marie Lindgren och Ingemar Vänerlöv**
(kd)

Hantering av missbruk inom försäkringssystemen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att verka för att fusk och missbruk inom försäkringssystemen beivras.

Motivering

Att det förekommer fusk i socialförsäkringssystemet är de flesta beredda att skriva under på. Samhällets kostnader för fusk i socialförsäkringssystemet uppgår till miljardbelopp och BRÅ uppskattar att allvarliga fel förekommer i mellan 3–10 procent av alla Försäkringskassans ärenden. Antalet polisanmälningar från Försäkringskassan angående fusk har ökat stort de senaste åren. Dessa ärenden prioriteras inte, och av 930 polisanmälningar år 2004 har endast 70 lett till åtal. Förutom bristande resurser menar polis och åklagare att det är svårt att finna bevis i dessa ärenden.

Frågan om bidragsfusk är viktig för att det i grunden hotar principen som hela vår generella välfärd vilar på, nämligen solidaritet. Solidariteten bygger på ett ömsesidigt socialt kontrakt. De som kan försörja sig gör det och bidrar genom att betala skatt för att hjälpa dem som av olika skäl hamnar i en mycket svår situation. Att fuska är att stjäla från såväl den som är svårt sjuk eller handikappad som från den som går till arbetet varje dag. Resultatet är att tilltron till systemet urholkas. Hur litet än fusk må vara måste frågan därför prioriteras.

SCB har studerat allmänhetens inställning till fusk och olika metoder för kontroll. Studien visar att mellan 40 och 50 procent av medborgarna tror att fusk med olika bidrag och ersättningar är vanligt förekommande. Två av tre anser att felaktigt lämnade uppgifter bör leda till åtal för bedrägeri. En klar majoritet vill ha kontroller som syftar till att upptäcka och bevisa fusk. Det

Fel! Okänt namn på

har på senare tid även framkommit att det är vedertaget att sjukanmäla sig på felaktiga grunder. Det krävs en ordentlig satsning på information och en etisk upplysning från samhällets sida.

Att regeringen nu erkänner att fusk och missbruk förekommer och ser allvarligt på situationen är värdefullt. Alla åtgärder som sätts in är bra.

Trots allt arbete med att identifiera problemet med fusk och missbruk som redovisas är det minst lika viktigt att det som upptäcks och polisanmäls också leder till åtal. Fusk som inte beivras äventyrar förtroendet för hela försäkringssystemet. Straffet för bidragsfusk måste därför vara snabbt och kännbart. För att ett kontrollsystem skall ha någon förebyggande effekt krävs det att man uppfattar att man löper risken att upptäckas om man fuskar och att konsekvenserna skulle bli allvarliga. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att verka för att fusk och missbruk inom försäkringssystemen beivras.

Stockholm den 21 september 2005

Else-Marie Lindgren (kd)

Ingemar Vänerlöv (kd)